

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1929 - փետրուար - 1929

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ
Հ. Ե. ՏՈՅԵՏԻ. — Գէորգ Ապուլլաս,
կեանքն և զործունէութիւնը 33

ՊԱՏՄԱԿԱՆ
Ե. ՔԻՐՏԵԱՆ. — Նիթեր Պուկարանայոց
Պատմութեան համար. — Փ. Պուլսոյ Ս.
Գէորգ Եկեղեցւոյն գիրքերը ձեռագիր յիշա-
տակարաններով 40

ԳՐԱԿԱՆ
Գ. ՀՆԱՍԻՐ. — Հայ գրականութիւնը տա-
պանաբարբու վրայ. I ԺԶ, ԺԵ, ԺԸ և ԺԹ
դար. Կ. Պոլիս 43
ԱՐՍԵՆ-ԵՐԿԱԹ. — Հատանուազ 46
ԻԴԱ ՄԵՆԵՍ. — Երեկոյեան զանգակներ
(թրգմ. Հ. Ա. ՂԱՏԻՅԵԱՆ). 47
ՂԱՒԼ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ. — Ազամայ Որդի. Հոգ-
ւոյդ ճանապարհը. Բարի կեանք. Արի, այ
որդի 48
Տ. ԶԻՓՈՒՆԻ. — Էջ մը Սասմանց Տունէն 49

ԱՅԼՆԵՒԱՅԼՔ
* * *. — Ասիա Եւրոպայի դէմ. 53
Հ. Վ. ՀԱՏՈՒՆԻ. — «Ազգաբար» Որագրին 56

ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆ
Հ. Կ. Ք. — Astour Navarian. Antho-
logie des Poètes arméniens. — Archag
Tchobanian. La Roserie d'Arménie, to-
me III. 62
Հ. Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ. — Օտարագրի
մը գնահատանքը Լ. Տանթի «Հին Աս-
տուածներու մասին» 64

SOMMAIRE

1929 - Février 1929

BIOGRAPHIE
P. I. Dayètzi. Kévork Abdoullah, sa
vie et son œuvre 33

HISTOIRE
H. Kurdian. — Matières pour l'his-
toire de la colonie arménienne de Bul-
garie. Les livres de l'église de S. Geo-
rges de Philippopoli. 40

LITTÉRATURE
K. Henassère. Les épitaphes des
cimetières arméniens à Constantinople 43
Arsène-Iergath. — Petite poésie 46
Ida Mendes. — Campane di sera (trad.
en vers arm. P. A. Ghazighian). 47
Ghoul Hovhannesse. — Fils d'Adam.
Le chemin de ton âme. Bonne vie. Cou-
rage, mon fils. 48
D. Tchitouni. — Une page du poème
populaire arm. «Sasmantz Doun» 49

DIVERS
* * *. — L'Asie contre l'Europe 53
P. V. Hatzouni. — Au journal «Azta-
rar». 56

RECENSION
P. C. K. — «Anthologie des Poètes ar-
méniens» de Astour Navarian. — «La Ro-
serie d'Arménie» de Archag Tchobanian,
tome III. 62
P. V. Hovhannessian. — Paroles
d'appréciation d'un étranger pour le dra-
me «Vieux Dieux» de L. Chant 64

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԳՐՔԵՐ

La Roserie d'Arménie, tome III, Pages
choisies des meilleurs poètes du moyen âge
et de la période suivante, traduction précé-
dée d'une introduction et accompagnée de
notices par Mr. ARCHAG TCHOBANIAN.
Paris, Librairie Ernest Leroux, 1929, prix
100 fr.

Համաստեղ. — Անձրեւ, Պարիզ, Imp. de
Navarre. 1929.

Կառսէի Թիւեր. — ՀԵՒԷ. Թրգմ. Արթիւ
Ն. Լօքմակտօքեան. Կ. Պոլիս, տպագր. «Կիւ-
թնմպէրիկ» Կ. Ն. Մազասեան. 1928. գին 80
դր.

Dr. med. A. S. Baronighian. — Am Ziel!
Ein Beitrag zur Geschichte der armenischen
Kirche oder Erlebuisse unter den Balkan-
flüchtlingen. Lötznitzgrund. 1928. Preis: 1,50
R. M.

ՏԱՐԻՈՅ ՅՈՒԵԼԵԱՆՆԵՐԸ

(1929)

Այս տարի յոբելաններով լի է. Դուրեան Պատրիարքին յոբելանին հետ հայը պիտի տօնէ Ա. Ահարոնեանի, Վ. Տոտմանցի, Մ. Նուպարեանի, Գէորգ Մեսրոպի ևն. յոբելանները: Մասնական Գանձաժողովներ կազմուած են սոյն յոբելանները փառաշուք տօնելու համար:

ՅՈՒԵԼԵԱՆ

ԱՒԵՏԻՍ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆ ՔԱՌԱՄԱՄԱՅԱՅ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՐԻՋ, 1 Փետրուար 1929

«Այս տարի կը լրանայ Աւետիս Ահարոնեանի գրական գործունէութեան քառասնամեակը:

Ահարոնեանի գործը մաս կը կազմէ այսօր մեր ազգային ստացուածքին, և իբր մեր սերունդին ժառանգութիւնը, սրբազան աւանդի մը պէս պիտի անցնի մեզմէ ետքը եկողներուն:

Էապէս ազգային բանաստեղծն է ան, բառին լայն առումով, և իր բոլոր հոգովը ապրած է այն բոլոր կրօնները որոնք մեր ցեղին բաժինն եղան այս վերջին յիսնամեակին:

Պատմ' կարէն մինչեւ իմ Գիրքը, մեր ցեղին վերջին կէս դարու կեանքն է որ կը խտանայ իր գործին մէջ, իբր վկայակոչ, թատերերգակ, բանաստեղծ, ընկերաբան, հրապարակագիր և հոստոր, մեր կեանքին բոլոր արտայայտութիւնները արձագանգ գտած են իր մէջ, ու ինքզանոնք Հայրութեան փոխանցած է իր խոր գգացողութեան մէջէն:

Բնական էր որ Հայրութիւնը պարտականութիւն գգար, այս քառասնամեակին առթիւ, իր սիրոյ և յարգանքի հարկը մատուցանելու հայ ցեղին ու Յոյսին մեծ երգիչին: Ուստի որոշուած է, ընդառաջ երթալով ամէն կողմէ յայտնուած միահամուռ փափաքին, յառաջիկայ այնան մեծ հանդիսութեամբ մը տօնել այս տարեգարձը փարիզի մէջ, և հրաւեր կարգաւ ամէն հայ խմբաւորումներու, աշխարհի ո՞ր կողմի ալ որ գտնուին, իրենց կարգին հանդէսներ սարքելու՝ այս գրական քառասնամեայ գործունէութիւնը փառաբանելու համար:

Յոբելանի կենդանական Գանձաժողովոյ դիտարութիւնն է այս առիթը օգտագործել՝ հրաւերակիւլու համար Ահարոնեանի եթէ ոչ բոլոր երկերը, գոնէ կարեւորագոյնները, որոնք այսօր սպառած են, և միանգամայն ստեղծել Գրական Հիմնադրամ՝ մը, որուն հասոյթը ծառայէ հայ գրականութեան մեծարժէք վաստակաւորներու կենսաթոշակ մը կամ կենսաթոշակներ հաստատելու, սկսելով Ահարոնեանէ: Ուրիշ խօսքով, կենդանական Գանձաժողովիս ցանկութիւնն է որ Ահարոնեանի Յոբելանը մշտնջենապէս ծառայէ Հայ Գրականութեան, և Գանձաժողովը կոչ կ'ուզէ ընդհանուր Հայութեան որպէսզի կարենայ արժանաւորապէս իրագործել իր այս առաջադրութիւնը »:

ՅՈՒԵԼԵԱՆԿԱՆ ԿԵՆԾՈՒՆԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆԱԳՐԱԿԱՆ

Բոլոր գրութիւնները ուղղել նախագահ Պրոֆ. Ն. Ազոնցի անունին, հետեւեալ հասցէով՝

Prof. N. ADONTZ

71, Av. Kléber, Paris (16e)

Իսկ դրամական բոլոր մատուցումները ուղղել գանձապահ Պ. Արմենակ Համբարձումեանի անունին, հետեւեալ հասցէով՝

Monsieur ARM. HAMPARTZOUMIAN

53, Faubourg Montmartre

PARIS (9e)

ՅՈՒԵԼԵԱՆ

ՈՒՍ. Վ. ՏՈՏՈՄԵԱՆՑԻ

Ուսուցչապետ Վ. Տոտմանցի գրական գործունէութեան 25ամեայ յոբելանը՝ որ կը տօնուի, համազգային դրոշմ ալ գգեցած է. կարագործ Գանձախումբին մէջ կը գտնուին գրեթէ ամէն ազգէ ներկայացուցիչներ. և իրաւամբ լոց. Տոտմանց ծանօթ է աշխարհի իր համագործակցական հաստատութեանց մասին հրատարակած ուսումնասիրութիւններով, որոնք օտար լեզուներով են գրուած: Յոբելանական հանդէսը պիտի կատարուի Պերլին, ուր ներ-

կոյտիս կը դատախօսէ Արեւտր. Համալսարանին մէջ: Օտարներու կողմէ ընծայուած զանաւորանքին պէտք է միանալ ազգին ալ յարգելու գիտնական և պատուաբեր հայը:

Յ Ո Ւ Ն Ե Ա Ն

ՄԵՍՐՈՂ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆԻ

Նշանակէ Մեսրոպ Նուպարեանի համակիրներ ծրագրեր են տեսել յոբելեանը այս անձին, որ իր կենանք ու գործունէութիւնը ազգին նստիւթից իբրեւ բաւարար յօրինող և իբր բարգիւնիչ ֆրանսացի հեղինակներու բազմաթիւ գործերու, նպաստելով այսպէս աշխարհաբարի զարգացման և հաստատումին՝ երբ գրաբարի վեհութենէն հմայուած ուրիշներ անկարելի կը նկատէին ժողովրդական լեզուին վայելչանալ և տիրել: Նուպարեանի կատարած դերը ունեցեր է այս ուղղութեամբ իր արդիւնքը:

Կը մաղթենք որ այս վաստակաւորին ժիր և անդադրում աշխատութիւնը վարձատրուի և յոբելեանը ծրագրողներ յաջողութիւն գտնեն իրենց ձեռնարկին մէջ:

Յ Ո Ւ Ն Ե Ա Ն

ԳԷՈՐԳ ՄԵՍՐՈՂԻ

«Տիար Գէորգ Մեսրոպ մէկն է եղած մեր վերջին շրջանի այն մտաւորականներէն, որոնք իրենց բեղմնաւոր կենանքով որոշ հետք թողած են մեր մշակութային կենանքին մէջ: Իբրև հայոց պատմութեան, կրօնի դասագրքերու և հայոց եկեղեց. պատմութեան հեղինակ, իբրև բանասէր ու քննասէր, իբրև զրական վիպական՝ թատերական երկասիրութեանց գրող, իբրև դատաւար

րակ ու վերջապէս իբրև հիմնադիր կրթական հաստատութեան մը, Տիար Գէորգ Մեսրոպ անշնչան տեղ մը չէ որ կը բռնէ հայ իրականութեան մէջ: Արդ, այսպիսի անհատներ, երբ 25 կամ 30 տարուան շրջան մը բոլորած, իրենց գործունէութեան բարձունքին վրայ կը գտնուին, արդար է որ իսկական զանաւորանք արժանաշանութիւն ու միայն իրեն՝ Յոբելեարին իբրև բարձրագոյն քաջալերութիւն, այլև օրինակ ու խթան ըլլալու համար անոր նման հայ գործիչներու, որպէսզի քաջալերուին դառնալու մշակներ մեր բազմակարօտ դաշտին:

Իբրև զրական ու կրթական մշակ, աւելի քան քառորդ դարու անցնալով մը, Տիար Գէորգ Մեսրոպ եղած է տիպար մը աշխատանքի, մասով միշտ համեստ: Ահա այս պատճառներով Յոբելեանական կեդրոնական Գանձաժողովս կու գայ կոչ մը ուղղելու մեր հայ հասարակութեան, հայ մամուլին, հայ մշակոյթի աշխատողներուն, մասնաւորապէս Տիար Գէորգ Մեսրոպի անթիւ աշակերտներուն ու զինքը գնահատողներուն, որպէսզի ձայնակցին Կեդր. Գանձախումբին՝ հանդիսաւոր կերպով տօնելու զրական և ուսուցչական գործունէութեան 25-ամեայ կրկնակ Գործելանները, յառաջիկայ 26 Մայիս 1929 թուին »:

Գործելանական Գանձախումբիս ամէն գրութիւնք կ'ուղղուին Առնապետի հասցէին: Մեսրոպեան ձեմարան: Գրամական առաքմունք կը զրկուին Գանձապետի հասցէին:

Mr. Aram Ajderian

Tre sorier du Comit  de Jubil  Mesrob
Coll ge Mesrobian

Pavlovo, Sofia, Bulgarie

Կ Ա Ր Ե Ի Ո Ր

Խմբագրութիւնս կը խնդրէ այն բաժանորդներէն, որոնք ցարկ յետնեալ հաշիւներ ունին, վճարելու անոնց կարգադրութիւնը: